

Budai Sándor citerái

Közel jár már az ötvenhez Budai Sándor, a sándorfalvi Vegyipari Ktisz asztalosa. A szeme, a hangja mégis csupa elevenség, fiatalos lelkesedéssel van tele. Különösen, ha a citeráiról beszél. S ez nem is csoda: nem akármilyen citerák ezek! Szinte a világ minden tájára jutott már belőlük. A londoni British múzeumtól kezdve a bécsi, berlini múzeumokon át az abesszin császár magángyűjteményéig mindenütt megtalálhatók Budai Sándor szép faragású, nemes hangú citerái.

(Somogyiáné felv.)

Citerafaragás közben

Hogyan kezdődött ez a „világhír”?

— Tulajdonképpen nem is citerakészítőként, hanem citerásként kezdtem. Közel tíz éve már annak, hogy itt Sándorfalván nyolcan-tizen alakítottunk egy citerazenekart. Epp egy komoly, kétórás műsor összeállításán törtük a fejünket, mikor véletlenül itt járt dr. Sárosi Bálint, a Magyar Tudományos Akadémia népzene-kutató csoportjának vezetője. Kértük, segítsen a dalok összeválogatásában. Először le akart beszélni bennünket. Azt mondta, hosszú az a két óra, s akármilyen jól játszunk is, ha csak citerát hall a közönség, egyhangúvá válik az előadás. Törtük hát a fejünket. Előszedték a falu énekeit, tréfamestereit, jómagam még hegedűt is fogtam. Így aztán kikerekedett a kétórás műsor. Jártuk vele a környéket: Algyőn, Szegeden, Kiskundorozsmán, és másutt is, sokfelé megfordultunk. Mindenütt szeretettel fogadtak bennünket. Megírtam Sárosinak is, hogy kár volt aggódnia, mert sikere van a műsorunknak. A válasz elég sokat késett, de akkor aztán azt írta, hogy lejön személyesen meghallgatni minket. Úgy is történt. Igyekezünk kitenni magunkért. De sikerült is megnyerni a tetszését. Akkor kért tőlem először citerát. A sajátomat

adtam oda. Ez volt az első citerám, ami a múzeumba került.

— S a többi csikófejes meg galambducos citera hogy talált gazdára?

— Most két éve, 1964 nyarán rendezett a Tudományos Akadémia népzene-

kutató csoportja egy nemzetközi népzenei konferenciát. Sárosi Bálint meghívására én is részt vehettem ezen. Igen nagy élmény volt számomra, hogy találkozhattam a 47 különböző országból összesereglett zenészekkel, népi énekesekkel. Ott ismerkedtem meg jó néhány citerám későbbi gazdájával is.

— S ez a csikófejes, amit most farag? Kinek készül?

— Sárosi Bálint viszi majd Addisz Ababába, az ottani múzeum, illetve az abesszin császár magángyűjteménye számára.

S bár a citerakészítés szép és érdekes munkája Budai Sándor szabadidejének nagy részét lefoglalja, mégis marad ideje arra, hogy mint az EDOSZ citerazenekarának vezetője rendszeresen bejárjon a szegedi próbákra, előadásokra. Sőt, hogy a citera mellett olykor hegedűjét, s cselőját is elővegye.

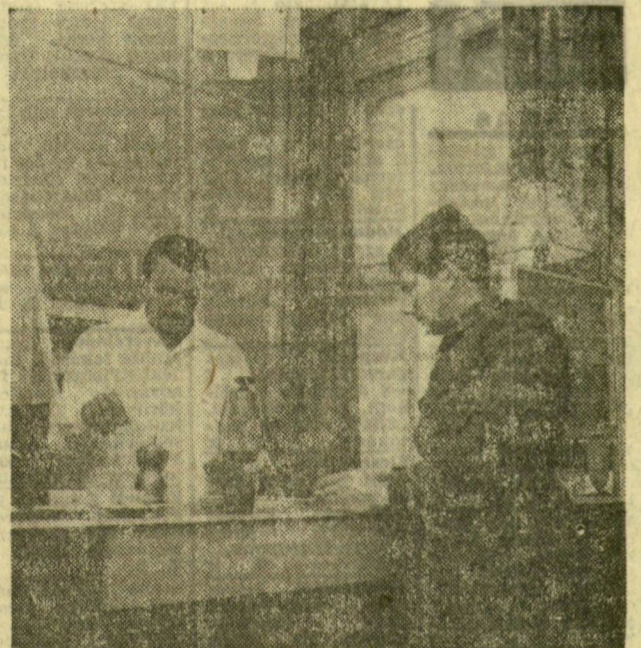
Nagy Katalin

Kibontakozóban az új lakónegyed

Mohácson kibontakozóban van az új lakónegyed, ahol a kárt szenvedett családok otthonai kapnak helyet. Három utcában emelnek földszintes házakat, összesen 47 család részére. Néhány napon belül tető kerül az első újjáépült házra, a hónap végéig pedig valamennyi fedél alatt lesz. Ezek az épületek több mint egy méteres betonlapon állnak, amely magas talajvíz esetén is védi a falakat a felázástól.

Hat magyar vállalat a moszkvai vegyipari kiállításon

Vegyészet az iparban címmel szeptemberben Moszkvában nagyszabású nemzetközi szakkiállítást rendeznek. A múlt évben a magyar vállalatokat a NIKEX képviselete, az idén már hat vállalat nevezett be a moszkvai találkozóra. A szeptember 11-én nyíló kiállítás iránt világszerte nagy az érdeklődés, jelentkezők kiállítóként amerikai, francia, nyugatnémet cégek és a baráti országok szakosított vállalatai is. A magyar árubemutató 2500 négyzetméter területet foglal majd el.

Pillanatkép a Magyar Néphadsereg életéből: jól felszerelt klubszobában töltik szabadidejüket a harcosok

A Magyar Néphadsereg és fegyverbarátai

címmel kiállítás nyílik Szegeden

Szegeden a Fegyveres Erők Victor Hugo utca 6. szám alatti klubjában holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg „A magyar néphadsereg és fegyverbarátai” című kiállítás. Rendezője a Magyar Néphadsereg Központi Klubjának Módszertani Osztálya.

A tablók képei arról is beszélnek, hogy mennyi gyászt, szenvedést hozott Dél-Vietnam népének a ragadozó imperializmus agressziója.

A vándorkiállítást az országban először Szegeden mutatják be. A kiállítás holnapról, vasárnapról kezdve augusztus 16-ig marad Szegeden, s mindennap délelőtt 10 órától este 10 óráig tekinthető meg.

A 60 tablóoldalon rendkívül gazdag és érdekes a fényképes anyag. Megmutatja a magyar haladó katonai hagyományokat, azok megbecsülését, bepillantást nyújt a szocialista hazánk néphadseregének, valamint a Varsói Szerződésbe tömörült országok hadseregének életébe, korszerű haditechnikájába. A harci eszközök, a legmodernebb technika a Varsói Szerződésbe tömörült országok hadseregének — a béke hadseregének megnyugtatóan imponáló erejét mutatják.

Paradicsomról paprikára

Gördíthető alumínium növényház

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság kezdeményezésére az alumínium alkalmazástechnikai központ alumíniumszerkezetű gördíthető növényházat készített. A hat hajós, 18x21 méter alapterületű növényház, amelyet Győr József, az AGROTERV építészmérnöke tervei szerint a Kecskeméti Fém- és Vasipari Ktisz gyártott, betontömb alapozású alumíniumtárcsán és alumíniumcsövből összeállított acéltengelyű görgőkön, meg az oldalsó szerkezeti oszlopokat összekötő zárt csőszelvényen gördül. Tetőszerkezetébe 5 milliméteres üveglapok, oldalába közönséges meglázi üveglapok illeszthetők.

erősödött, hogy már szabad földben nevelhették tovább, ekkor ismét tovább gördítették a házat paprikanevelésre. A próbát ősszel továbbfolytatják, ekkor karalábé, retek, esetleg salátát hajtatnak benne. Az eddigi értékelés annyit máris megállapít, hogy a gördíthető alumínium növényházi rendszerrel lényegében három növénycsoportot lehet a korai szabadföldi zöldségeket két-három héttel megelőzve beérlelni és piacra vinni nagy mennyiségben. Ezen igen előny a kisebb kapacitású, közönséges fakeretes üvegházakkal és másfajta hajtatóházakkal szemben. Az eddigi próbák adataiból kiszámították, hogy a tavaszi háromszakoszos kihasználással értékesíthető korai salátából, retekéből, karalábéból, paradicsomból és paprikából négyzetméterenként 25-30 forint bruttó bevétel, ősz

karalábé, retek, esetleg salátát hajtásával pedig további 20-25 forint négyzetméterenkénti bevételre lehet számítani. A várható egész évi bruttó bevételt figyelembe véve kiszámították, hogy a beruházási költségek 5-6 év alatt térülnek meg. (MTI)

Visszavonulóban a ponyvairodalom

Csökkent a fércművek olvasottsága, de még mindig minden 16. elolvasott könyv ponyva — állapította meg a Központi Statisztikai Hivatal nemrég elkészült felmérése. A vizsgálatban részt vevő szakemberek a társadalom valamennyi rétegét reprezentáló több ezer család olvasnivalóját kísérték

figyelemmel három hónapon át. Ez idő alatt a megkérdezettek több mint 20 000 könyvet olvastak el, de ebből csaknem 1300 a ponyvairodalom terméke volt. Az elolvasott könyvek tartalmi megoszlását vizsgálva azonban a statisztikusok szerint az arány a múltéhoz viszonyítva kedvezőnek tekinthető, mert a családok olvasmányainak 93 százalékát értékes írások, a klasszikus és a mai irodalom színvonalas alkotásai, útleírások, ismeretterjesztő művek stb. teszik ki.

A felmérés adataiból kitűnik, hogy a fércművek túlnyomórészt azok közül hódítanak maguknak olvasókat, akik még nincsenek régebbi ismeretségben az irodalommal, illetve, akik csak nagyritkán vesznek könyvet a kezükbe. Érdekes, hogy a házikönyvtárakban az irodalmi alkotások és a ponyvák aránya a vizsgált családoknál csaknem minden foglalkozási csoportnál és iskolázottsági szinten nagyjából azonos.

A szellemi foglalkozásúak könyveinek 10,4 százaléka tartozik az értéktelen, selejt irodalmi termékek közé, a fizikai munkásoknál pedig ez az arány 9,9 százalék. Örövendős viszont az, hogy a termelékenységvetkezeti tagok számszerűleg ugyan kevesebb könyvet között alig akad ponyva.

LAKÁSEPÍTŐK, FIGYELEM! Kétszobás és építő szövetkezet által épített új családi ház, földaléköpítkezés, építeltatarozás és helyreállítás munkáinak műszaki ellenőrzését, számlák felülvizsgálatát „Felelősségel vállaljuk 9. 107 875” jellegére a Hirdetőbe. S. 107 875

Budapest III. kerületi Hévíz úti lakótelepen III. emeleti egyszobás, összkomfortos lakásomat

elcserélném

szegedi kétszobás, komfortosra. Erd.: Ekszerjavító Üzem, Szeged, Horváth Mihály u. 7. sz. S. 122 231

Szegedi Építő Ktisz felvesz

tetőfedő szakmunkást

és építőipari

segédmunkásokat

Jelentkezés Szeged, Brúszszeli krt. 8. K. 344

Tekintse meg On is Szegeden

a Kamaraszínházban (Horváth Mihály u. 3. sz.) augusztus 6-10. között a hagyományos országos

őszibarack-, bor- és növényvédelmi kiállítást

és augusztus 17-20. között a II. országos meghívásos virágkiállítást!

Nyitva: délelőtti 10 órától este 20 óráig. Belföldi: 10 forint. A helyszínen, a Szegedi alkalmi postabiztoság, tollmácsszínház, termelési, értékesítési és speciális növényvédelmi szaktanácsadás! K. 233

Flú báránnyal. Szalay Ferenc díjat nyert grafikája

Az idei Szegedi Nyári Tárlat — jóllehet számos tájkép, szobabelső és csendélet található — karakterét azonban mégsem ezek, hanem az itt látható emberábrázolások minőségi és mennyiségi aránya határozza meg. E tényező és humánus vonatkozásban az elmúlt évi rendezvényeknél, éppen emberközponti mondanivalója révén, feltétlenül mélyebbnek tekinthető. Műfajilag a különböző portrék (Simon Ferenc, Szabó László, Mészáros Dezső),

jellemtanulmányok (Somos Miklós, Fontos Sándor, Dezső József) és figurális alkotások (Tóth Sándor, Samu Katalin, Csontos László) létrehozásában nagy súlyt kap a tárlat szobrászati és grafikai anyaga (Gácsi Mihály, Ficzer László, Fazekas Magda, Móré Mihály). Férfiak és nők, gyermekek és öregek, dolgozók és pihenők, gonderheltek és megelégedettek, egymástól eltérő nemű és korú egyének más-más osztályhelyzeti fizikai és lelkiállapotának tipikus vonásait kutadják és rögzítik a művek (Fekete János, Koszta Rozália, Lipták Pál, Lieber Éva, Ezüst György). Úgy véljük, az az örömdetes tény, hogy az emberi élet szépségei, küzdelmei és ellentmondásai festőink, szobrászaink figyelmének homlokterébe kerülve centrális tartalmú ábrázolási feladattá nőnek, biztatón jelzik mai képzőművészetünk társadalmi szerepét.

Anélkül, legkisebb választással emelésére is okot szolgáltatnánk, említést kell tennünk a kiállítás sokrétűségének aláhúzására, az itt részt vevő idősebb mesterekről (Vlasics Károly, Chiovini Ferenc, Madarassy Valter, Frank Frigyes) és a fiatalabb művésznemzedékről (Nagy Gy. Margit, Szabó Gábor, Csikay Márta, Papp György, Fülöp Erzsébet, Hemmert János, Stefániai Edit). A nyolcvanöt túl levőktől a húszas évtizedükig fellelhető a korkülönbség. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy alkotóerőben mindig az előbbiek az „öregék” és az utóbbiak az „ifjak”, mert ennek fordítottjára is akad példa. Mégis, a lehiggadt, bölcs életszemlélettel általában együtt jár az ábrázolásbeli summaozottság, a lényeg összefogása, a nemes arányúvá érett formák és a lírai szelídült kólorit halk muzsikája. Ezzel szemben a most indulók képeiből, szobraitól harsányabb színek és merészebb formák szólnak, jelezve azt, hogy frissen látó alkotók kíváncsian fordulnak a számukra sok újat ígérő valóság felé.

Hasznos volna megszívlelnünk azt a szervezésbéli tanulságot — melyre az egyik fővárosi napilap hívta fel figyelmünket — hogy a Szegedi Nyári Tárlatoknak, a jelenleginél intenzívebb sajtó és híradási visszhangot kellene biztosítanunk. Ha a gombamód nyíló szerény kis kamarakiállítások rádió- és televízió propagálásban részesülhetnek, úgy hisszük, a nyári időszak legnagyobb országos jellegű tárlata sem érdemtelenebb erre. Annál inkább, mert a kiállítás sikerét az első héten itt megforduló közel két és félezer művészet-szerető ember jól bizonyítja.

SZELESI ZOLTAN